

Veteranpolitik i Billund Kommune

- *Anerkendelse af de mange og særlig støtte til de få*

Forord

Veteranpolitikken i Billund Kommune er blevet til med inspiration fra veteraners egne beretninger, input fra fagprofessionelle, som møder veteranerne i deres daglige arbejde, frivillige organisationers erfaringer og fra byrådets ønsker til veteranernes møde med kommunen som samarbejdspartner. Derudover tager politikken udgangspunkt i den nationale veteranpolitik udarbejdet af Forsvarsministeriet i 2016 "Danmarks veteranpolitik".

En veteranpolitik er en politik som retter sig mod ALLE veteraner, dvs. alle som har været udsendt i mindst én international mission. Den retter sig således BÅDE mod dem der kommer styrkede hjem fra en mission OG dem der kommer hjem med behov for støtte. Den retter sig OGSÅ mod veteranernes familier og pårørende, fordi de også berøres både før, under og efter, at veteranen er udsendt.

Overskriften til politikken hedder "*Anerkendelse af de mange. Støtte til de få*" Den er valgt ud fra et ønske om at anerkende, at alle veteraner givet at man har været udsendt, har stået i særlige overvejelser, været i et særligt fællesskab med en unik kultur og har opdyrket nogle særlige kompetencer. Det skal vi som samfund påskønne og se som en stor ressource. Samtidig skal vi også anerkende, at nogle veteraner kommer hjem med udfordringer, som kræver hjælp og støtte. Den skal vi kunne give ud fra en forståelse og respekt for den enkelte.

Følgende har været en del af rammen for udarbejdelsen af politikken:

- ✚ En relativt lille målgruppe på cirka 90 veteraner i Billund Kommune gør det nødvendigt at tænke tværkommunalt i indsatsen for at sikre faglig kvalitet
- ✚ En konkret politik med værktøjer fremfor overordnede visioner alene
- ✚ Give bedre overblik for veteranerne og dermed bedre mulighed for hjælp til selvhjælp
- ✚ Give bedre overblik for de fagprofessionelle der skal støtte veteranen og dermed yde en bedre, hurtigere service
- ✚ Politikken skal gøre det mere oplagt, trygt og ukompliceret for veteranen at henvende sig til kommunen
- ✚ Politikken skal give hjælp til borgere og redskaber til medarbejderne og samtidig vise anerkendelse til de tidligere udsendte.

Billund Kommune har udpeget 4 områder for veteranpolitikken

- ✚ Anerkendelse
- ✚ Fællesskab og identitet
- ✚ Støtte og hjælp
- ✚ Familie og pårørende

De 4 områder trækker tråde ind i hele den kommunale organisation – bl.a. til beskæftigelsesområdet, familieområdet, social og sundhedsområdet, fritidsområdet og natur og miljøområdet. Veteranindsatsen går også på tværs af mange både interne og eksterne aktører. Håbet er at politikken også afspejler dette og giver et fundament for at yde en god service til veteranerne og deres familier.

Juni 2017

Gitte Ottosen, Formand for Beskæftigelsesudvalget i Billund Kommune

1. Anerkendelse

Anerkendelse er mange ting og veteraner er forskellige ift. hvad de oplever som anerkendende. For nogle er det højtideligholdelse og officielle arrangementer f.eks. i form af flagdage. For andre er det at deres kompetencer og kvalifikationer bliver anerkendt og anvendt. For andre igen er det at blive mødt i deres behov for en særlig tilgang eller omvendt ikke at blive gjort til noget særligt og "stigmatiseret." I Billund tænker vi anerkendelse bredt.

I Billund Kommune vil vi:

- ✚ Anerkende baggrund og kompetencer fra uddannelse ved Forsvaret og bygge videre på dem
- ✚ Facilitere aktiviteter for veteraner
- ✚ Markere flagdage på en måde, som taler til den brede kreds af veteraner og deres familier
- ✚ Få veteranerne med i foreningslivet og i det frivillige arbejde og bruge deres ressourcer
- ✚ Udvis opmærksomhed, fleksibilitet og hensyntagen til nogle veteraners særlige behov i mødet med kommunen - f.eks. indretning og placering i mødelokaler, give exitmuligheder, undgå ultimatum, sikre pauser, imødekomme behov for korte strukturerede møder, forsøge at undgå sagsbehandlere
- ✚ Udnytte de særlige ressourcer, som veteraner med lederuddannelse har
- ✚ Synliggøre veteranernes særlige kompetencer på arbejdsmarkedet ift. virksomhederne
- ✚ Anerkende børn og familier til veteraner

2. Fællesskab og identitet

Fælles for alle tidligere udsendte er, at deres identitet og adfærd i en eller anden grad er formet af kulturen ved Forsvaret og de oplevelser, de har haft. De har været en del af et fællesskab med særegne logikker, sprog, handlemåder og forventninger. Det betyder, at overgangen fra soldat til civil kan være forbundet med en oplevelse af identitetstab. Det betyder også, at soldater, som kommer fra en mandsdomineret kultur, kan have udfordringer ved at forstå den referenceramme, som bruges i kommunalt regi, som overvejende er en kvindedomineret kultur. Den særlige identitet og historie som soldat er for mange hverken ønskelig eller optimal at fralægge sig fuldt ud. Man har brug for samvær med ligesindede, der forstår, fordi de selv har været der. Samtidig skal identiteten suppleres med noget nyt for at man kan komme videre.

I Billund Kommune vil vi:

- ✚ Være opmærksom på den kulturelle forskellighed og håndtere det ved at spørge ind til veteranens anvendte fagudtryk og forklare egne fagudtryk
- ✚ Støtte veteranen i at oparbejde en ny arbejdsmarkedsidentitet, såfremt beskæftigelse ved forsvaret ikke er muligt længere
- ✚ Støtte veteranen i at danne andre fællesskaber og netværk bl.a. i frivillige organisationer
- ✚ Understøtte veteranernes mulighed for samvær med ligesindede. Det kunne eksempelvis være i form af veterancafe eller udeaktiviteter evt. i samarbejde med omegnskommuner

3. Støtte og hjælp

Det væsentlige ift. støtte og hjælp er, at der er en individuel og håndholdt indsats, hvor kommunen tager ansvaret for at smidiggøre og strukturere forløbet. Samtidig er det væsentligt at skabe overblik både hos veteranerne og aktørerne omkring dem ift. de mange støttemuligheder, der findes på området.

I Billund Kommune vil vi:

- ✚ Indlede et formaliseret samarbejde med omkringliggende kommuner, som allerede har en etableret veteranindsats
- ✚ Spørge ind til CV og militærhistorik, når nye borgere henvender sig i jobcentret, for at kunne give borgeren en optimal service
- ✚ Øge muligheden for hjælp til selvhjælp ved at linke til veteranindsatsen og andre aktører på kommunens hjemmeside
- ✚ Skabe én indgangsvinkel/ét telefonnummer til kommunen
- ✚ Udvide fleksibilitet ved at give mulighed for at booke tid i Borgerservice
- ✚ Give mulighed for efter konkret vurdering at få tilknyttet en støttekontaktperson
- Sikre viden hos udvalgte nøglepersoner i arbejdsmarked, familie, handicap/psykiatri og sundhed bl.a. ved at anvende Veterancentrets videnscenter, etablere et netværk mellem nøglepersonerne og ved at deltage i de relevante fora og vidensdele mellem nøglepersonerne
- Oplyse telefonnummeret på veterancentrets døgntelefon på kommunens hjemmeside
- Arbejde med individuelle planer i jobcentret, give borgeren en rød tråd, skabe overblik over hvad der skal ske allerede fra første møde
- Indtænke den enkeltes behov i forbindelse med den arbejdsmarkedsrettede indsats
- Sikre en koordinerende sagsbehandler, så borgeren kun skal henvende sig ét sted
- Indtænke sport som en understøttende aktivitet i arbejdsmarkedsindsatsen
- Indtænke forsvarets Veterancenter i indsatsen og synliggøre veterancentrets muligheder overfor veteranen

4. Familie og pårørende

At være familie eller pårørende til en veteran indebærer noget særligt. Dels må man i lange perioder undvære et familiemedlem med den påvirkning, det har på dagligdagen, og det afsavn det indebærer. Dels må man leve med uvisheden og tankerne om den risiko, en udsendelse altid indebærer. Og dels bliver hele familien påvirket efter udsendelsen – uanset om veteranen kommer styrket hjem eller om udsendelsen har båret udfordringer med sig. Samtidig er familien og de pårørende i mange tilfælde en væsentlig støtte for veteranen. En veteranpolitik skal således ikke kun forholde sig til veteranen isoleret set, men også den indvirkning det har på børn, partnere og øvrig familie.

I Billund Kommune vil vi:

- ✚ Være opmærksom på og håndtere reaktionerne hos børn og unge i skoler, daginstitutioner
- ✚ Give mulighed for at børn af veteraner kan deltage i børnegrupper, hvor de kan dele deres oplevelser med andre børn
- ✚ Formidle viden til veteranen og dennes partner omkring rådgivnings- og støttemuligheder for familie og børn i Veterancentrets regi og i øvrigt
- ✚ Opfordre veteranen til at medbringe en eventuel partner som bisidder til møder
- ✚ Informere omkring et kontaktnummer hvor pårørende kan henvende sig med bekymring

Sådan arbejder vi med politikken:

Veteranpolitikken vil løbende blive udmøntet i relevante tiltag og indsatser, når behovet opstår. Beskæftigelsesudvalget og arbejdsmarkedsafdelingen er også frem over tovholder ift. at sikre, at relevant viden om veteranindsatsen og veteranernes behov formidles til de øvrige områder. Der vil én gang årligt blive lavet en status på veteranområdet. Implementering af de første tiltag vil ske, når politikken er vedtaget.